

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De Visitatione. Cap. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

De Visitatione. Cap. VIII.

Quo tempo
re habenda
Visitatio Se
minarij.

Heciter festinatatem Natiuitatis B.V. Reuerendissimus Archiepiscopus adhibitis in consilium Deputatis, generali Visitationem habeat; in qua deliberet, quo ad Clericorum eiusdem Seminarij institutionem, disciplinam, mores, studiorum progressionem, rerumque temporalium administrationem attingat.

Quo in ea peragenda. Clericorum examen, & ratio examinationis.

Visitationis initio, si libuerit, Ecclesiastiam, & Sacrarium visitet. Deinde examen fiat adolescentum, ab his quos idem Reuerendissimus constituerit, adhibitis rerum spiritualium praefectis.

Examinatores, ab his qui maioribus disciplinis operam nauauerint, Primo de materijs, quæ illis explicata fuerint sciscientur; tum rursus datas responsiones nouis quæsitis urgeant, ut inde colligatur, quos in ijs studijs progressus fecerint.

Qui Rhetoricae, & scholis inferioribus adscripti fuerint, omnes aliquid iuxta suarum Classium ordinem cōponant, separatim, distinctis locis, ijsque clausis; nec inde prius excant, quam scriptiores ei, qui ad eas colligendas deputatus fuerit, dederint. Quas deinde singuli coram examinum praefecti legent.

Postea Rheticis auctor aliquis latinus detur explicandus, Orationis nimirum Ciceronis, aut aliquis ex Poetis. Tum etiam aliquid inquiretur de præceptis artis Rhetoricae, ac de Græcis litteris.

Idem ordo adhibeatur (ratione tamē Clasis habita) in eorum examine, qui in prima, aut secunda Humanitatis Classe versati fuerint.

Qui Grammaticam non excederint, illis aliqua ex Epistolis Ciceronis familiariibus explicanda proponatur; deinde quam in præceptis Grammaticæ periti sint, exploretur.

Ratio status cuiusq; de- scribendi.

Vt quisque hac ratione examinatus fuerit, quod specimen ingenij & doctrinae dederit, in statum referatur: cuius hæcerit formula.

N. filius. N. loci. N. Pleb. N. Med. Dioces.

Anorum. &c. competitorum, diuersalimēsis N. anni, prout fuerit. Initiatus vel non. Ponantur ordines. Receptus die tali, Mensis N. Anni N. Parentes habet superstites vel non, fratres, sorores, tot quot fuerint. Patrimonium tenuerit, mediocre, pingue, vel nullum.

Soluti nihil, vel quid soluat. Adscriptus est Clasi Prima Humanitatis, vel secunda, aut dat operam Theologiae, vel Metaphysice. Ponatur tempus quo primum huic Clasi adscriptus est.

Diligentiz. Mediocris, vel &c. Boni, vel

Ingenij. Bonæ, vel

Memoriz. Bonæ, vel

Spei. Bonæ, vel exiguae.

Talentum habet ad concionandum &c.

Examinatus die tali &c.

Si sit ex aliqua inferiori Classe.

Compositione. fatisceat

Præceptis. parū, vel

Auctoris explicatione. J medio

criteri.

Idem dicendum de ceteris.

Si grauioribus studijs putat Theologiz.

aut Philosophiz dat operam, ponatur ita.

Bene, vel mala respondit.

Apprehendit.

Discurrit.

Et solvit obiecta.

Ad hæc, certior fiat à Rectore de disciplina, & moribus cuiusque, ac singulos separatim alloquatur: quæ sit eorum mēs, quis sensus, quam in vocatione stabilis inquirat, ac si quid aliud præterea scire voluerit.

His omnibus absolutis, & cognitis per examen cuiusque peritias Reuerendissimus Archiepiscopus statuat, an ad maiores Classes promoveri debeant: tum præterea deliberet, si qui alicui ministerio, aut beneficii Ecclesiastici, aut docendi, aut alterius rei addici possint.

Rursus si qui propter nullam aut exiguae in literis aut moribus, progressionem, acriter puniri, debeant, aut etiā si opus fuerit, e Seminario expelli.

Quæ

Que postquam constituerit, subducta ratione vacantiū locorum, decernat, ut sint alii qui in holissimis locis ē Seminarijs forensibus substituendis; aut si alii recipiēndi, qui a Vicariis foraneis, vel a Visitatorib[us] propoſiti fuerint, aut qui libellos supplices obtulerint.

De Rectoris administratione, ac de ceteris officiis Seminarij percurritur, an bene & diligenter omnes suis muneribus fungantur; ut si quid opus fuerit, prouideat.

De aliis præterea, quicunque aliquid in Seminario officium gerunt, quarant, an omnes munus suum fideliter ac diligenter exercant, ac si opus esse viderit priuata monitione, aut obiurgatione, aut mutatione, omnes perturbationum causas tollere studeat.

Tum ad scilicet rerum temporalium deputatis, rationes accepti & expensi diligenter inspiciat, & alia ad temporalem administrationem spectatricem cognoscat: si quid in his omnibus innovandum contineatur, decernat.

Præter hanc generalem visitationem tertio quoque mense saltem, nisi iusta causa impeditus sit, Seminarium insuffat, iuxta Provincialis Concilij secundi constitutionem.

Mittat etiam nonnunquam peritos homines ex tempore, qui lectiones cuiusvis generis audiant, & adolescentium exercitationibus literariis interficiant; vt qua ratione in studijs progrediantur, animaduertantur.

De Clericis in Seminarij recipiendis. Cap. P.X.

pore clericos in Seminarij recipere; Seminarij vtlius tamen videtur fore, si id tantum admitti ede paucis ante vel post Resurrectionis Domini nostri solennitatem, & Nativitatis B. Virginis festivitatem diebus faciat. Tunc enim, cum Visitatio generalis, ut supra expoſitum est, ab eodem sit habenda, ex omnibus qui admitti petierint, ij præcipue felicitetur, qui experimeto ex minis facto, & Inquisitionibus de ijs diligenter habitis, præ ceteris idonei iudicati fuerint.

Qui vero in Seminarij optabunt admitti, Vicarii item Foranei qui aliquos proponent, mense saltem ante prædictos solennes dies ad Reuerendissimum Archiepiscopum tabellas supplices deferant: in quibus descriptum sit nomen & cognomen eius qui petit admitti, Patris, Parochiæ, Loci; & Plebis, si ex Dicenti sit; Portæ, si in Ciuitate domiciliū habeat.

Reuerendissimus Archiepiscopus tabellis supplicibus acceptis, mandet (si in eis recipiendis consueta ratione vti voluerit) vt Rectorem Seminarij adent, ac coram ea Præfecto studiorum, aliisque ei muneri præpositis, ea ratione qua infra exponetur, examen subtant; vt Visitationis tempore, eorum status, tum quod ad scientiam & eruditio nem, tum quod ad mores & pietatem concerni possit.

Cum quis in examen venerit, eius pars potissimum spectetur; cum nullus in Seminarij maius recipi debeat, qui Philosophia, & Theologia studia perfere comode non possit; nisi aliter Reuerendissimo Archiepiscopo videatur aliqua iulta de causa.

Quindecim annos nat[us], primæ Classis Grammaticæ aut idonei sint, aut saltem sex mensium ad summum spatio habiles futuri sint.

Qui decimum sextum compleuerint, apti sint, qui saltem gymnasio Humanitatis adscribantur.

Qui proœctiores fuerint, si decimum octauum attigerint, poterint admitti ad primam classem Humanitatis: qui vero hanc ætatem excederint, apti sint ijs classibus, que supra dispositæ sunt vbi de studiis agitur, seruatim conditionibus

Præfanda
ab ijs qui
petunt ad
mittunt.

Ratio esa-
minis ad-
mittende-
rum.